

ROMATOLOJİDE GÜNCEL KILAVUZLAR

Editörler

Adem KÜÇÜK
Emine Duygu ERSÖZLÜ
Sibel BAKIRCI

Romatoloji eğitimine bilimsel katkı amacıyla
UCB tarafından koşulsuz desteklenmiştir.

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-135-7	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Romatolojide Güncel Kılavuzlar	47518
Editörler	Baskı ve Cilt
Adem KÜÇÜK ORCID iD: 0000-0001-8028-1671 Emine Duygu ERSÖZLÜ ORCID iD: 0000-0001-6172-7762 Sibel BAKIRCI ORCID iD: 0000-0002-2745-7700	Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü	Bisac Code
Yasin DİLMEN	MED083000
	DOI
	10.37609/akya.2567

Kütüphane Kimlik Kartı

Romatolojide Güncel Kılavuzlar /
editörler : Adem Küçük, Emine Duygu Ersözlü, Sibel Bakırcı.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
150 sayfa. : tablo, şekil. ; 160x235 mm.
Kaynaklar QR kodunda belirtilmiştir.
İndeks vardır.
ISBN 9786253991357
1. Tip--Romatoloji.

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde hemşire-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşurmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Son 30 yılda kanıta dayalı tıpta önemli ilerlemeler oldu. Araştırmalar sonucunda gün geçmiyor ki yeni bir patogenetik yolak bulunmasın. Tedavilerde bu yeni yolaklar üzerinden güncellenmekte ve hedefe yönelik moleküllerin önü açılmaktadır. Keşfedilen ilaçların klinik uygulamadaki farklılıkları, günlük pratikteki başarı oranları, gerçek yaşam verileri çok sayıda bilimsel makalede tartışılmakta ve ilgili raporlarla bilim insanlarına sunulmaktadır. Klinisyenlerin bu verilerin yer aldığı bilimsel makalelere, dergilere ulaşması her zaman mümkün olmadığı gibi takip edip zaman ayıramayacağı da hepimizin malumu. Çözüm olarak ilgili kanıtları gözden geçirme, sentezleme ve değerlendirme konusundaki zorlukların üstesinden gelebilmek için klinik tanı ve tedavi kılavuzları geliştirildi. Belli aralıklarla güncellenen bu kılavuzlar, biz hekimlere pratikte büyük kolaylıklar sağlamaktadır.

Bu eserde romatolojideki ana konular hakkında ön plana çıkan öneriler, alanında uzman hekimler tarafından özetlendi. Romatolojiye ilgi duyan hekimlere, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, İç hastalıkları, Romatoloji yan dal asistan ve uzmanlarına faydalı olacağını düşündüğümüz ‘‘Romatolojide Güncel Kılavuzlar’’ kitabını sunmaktan onur duyuyoruz.

Eserin oluşturulmasında emeklerini esirgemeyen kıymetli hocalarım Prof. Dr. Emine Duygu Ersözlü, Doç. Dr. Sibel Bakırcı ve meslektaşlarıma sonsuz şükranlarımı sunarım...

Prof. Dr. Adem KÜÇÜK

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	Aksiyel Spondiloartrit Güncel Tedavi Kılavuzları	1
	<i>Hazan KARADENİZ</i> <i>Hamit KÜÇÜK</i>	
BÖLÜM 2	Psöriatik Artrit Güncel Tanı ve Tedavi Kılavuzları.....	9
	<i>Gül GÜZELANT ÖZKÖSE</i>	
BÖLÜM 3	Romatooid Artrit Güncel Tedavi Kılavuzları	15
	<i>Ezgi ÇİMEN GÜNEŞ</i> <i>Duygu TECER</i>	
BÖLÜM 4	Sjögren Sendromu Tedavisinin Güncel Kılavuzlar Eşliğinde Değerlendirilmesi.....	23
	<i>Reyhan BİLİCİ</i>	
BÖLÜM 5	Sistemik Lupus Eritematozus Tedavisi.....	29
	<i>Selime ERMURAT</i>	
BÖLÜM 6	Antifosfolipid Sendromu Güncel Tedavi Yönetimi.....	35
	<i>Büşra FIRLATAN</i> <i>Levent KILIÇ</i>	
BÖLÜM 7	Sistemik Skleroz Tedavisinin Güncel Kılavuzlar Eşliğinde Değerlendirilmesi.....	43
	<i>Aslıhan AVANOĞLU GÜLER</i> <i>Reyhan BİLİCİ</i>	
BÖLÜM 8	İdiopatik İnflamatuar Miyopati Güncel Tedavi Kılavuzları	49
	<i>Ozan Cemal İÇAÇAN</i>	
BÖLÜM 9	Polimyalji Romatika Güncel Tedavi Kılavuzları.....	53
	<i>Serpil ERGÜLÜ EŞMEN</i>	

BÖLÜM 10	Büyük Damar Vaskülitlerinin Yönetimi ve Tedavisi	59
	<i>Burak İNCE</i>	
BÖLÜM 11	Poliarteritis Nodosa Güncel Tedavi Yönetimi	67
	<i>Gözde Sevgi KART BAYRAM</i> <i>Levent KILIÇ</i>	
BÖLÜM 12	Anti-Nötrofilik Sitoplazmik Antikor (ANCA) İlişkili Vaskülit Kılavuz Önerileri.....	73
	<i>Murat BEKTAŞ</i>	
BÖLÜM 13	Behçet Sendromu Güncel Tedavi Kılavuzları.....	81
	<i>Dilek TEZCAN</i>	
BÖLÜM 14	Ailevi Akdeniz Ateşi Güncel Tedavi Önerileri.....	91
	<i>Tuğba OCAK</i> <i>Belkıs Nihan COŞKUN</i>	
BÖLÜM 15	Gut Hastalığı Güncel Tedavi Kılavuzları.....	95
	<i>Lütfi AKYOL</i>	
BÖLÜM 16	Kalsiyum Pirofosfat Birikimi (CPPD) Tedavi Kılavuzları	103
	<i>Sercan GÜCENMEZ</i>	
BÖLÜM 17	Sarkoidozis Güncel Tedavi	107
	<i>Zevcet YILMAZ</i>	
BÖLÜM 18	İmmünglobülin G4 İlişkili Hastalığın Tedavisinde Uluslararası Uzlaş Kılavuzu.....	115
	<i>Saliha SUNKAK</i>	
BÖLÜM 19	Glukokortikoid ile İlişkili Osteoporoz.....	119
	<i>Mustafa Turgut YILDIZGÖREN</i>	
BÖLÜM 20	Gebelik ve Emzirme Döneminde İlaçlar.....	129
	<i>Ayşe ÜNAL ENGİNAR</i>	
BÖLÜM 21	Preoperatif Değerlendirme.....	137
	<i>Zeynel Abidin AKAR</i>	

YAZARLAR

Dr. Öğr. Üyesi Zeynel Abidin AKAR

Dicle Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizik Tedavi AD., Romatoloji BD.

 0000-0001-8155-8310

Doç. Dr. Lütfi AKYOL

SBÜ Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları, Romatoloji Kliniği

 0000-0001-6652-4008

Uzm. Dr. Gözde Sevgi KART BAYRAM

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0003-2345-346X

Uzm. Dr. Murat BEKTAŞ

Aksaray Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları ve Romatoloji Kliniği

 0000-0002-1788-3837

Doç. Dr. Reyhan BİLİCİ

Konya Şehir Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-2523-1695

Doç. Dr. Belkıs Nihan COŞKUN

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Romatoloji BD.

 0000-0003-0298-4157

Doç. Dr. Dilek TEZCAN

SBÜ Ankara Gülhane Eğitim Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0002-8295-9770

Uzm. Dr. Ayşe ÜNAL ENGİNAR

Konya Şehir Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Romatoloji

 0000-0003-0273-6268

Uzm. Dr. Selime ERMURAT

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0001-9945-8940

Uzm. Dr. Serpil ERGÜLÜ EŞMEN

Serpil ERGÜLÜ EŞMEN, Konya Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-9852-0316

Uzm. Dr. Büşra FIRLATAN

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0002-9072-5683

Uzm. Dr. Sercan GÜCENMEZ

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0001-7785-4061

Uzm. Dr. Aslıhan AVANOĞLU GÜLER

Gazi Üniversitesi Hastanesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0001-9866-9797

Uzm. Dr. Ezgi ÇİMEN GÜNEŞ

S.B.Ü Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-0156-011X

Uzm. Dr. Ozan Cemal İÇAÇAN

Yozgat Şehir Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-1054-5034

Dr. Burak İNCE

Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0001-9813-2228

Uzm. Dr. Hazan KARADENİZ

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0003-4665-3421

Doç. Dr. Levent KILIÇ

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0003-1064-9690

Doç. Dr. Hamit KÜÇÜK

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Romatoloji BD.

 0000-0003-1206-4725

Uzm. Dr. Tuğba OCAK

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Romatoloji BD.

 0000-0002-4560-1569

Uzm. Dr. Gül GÜZELANT ÖZKÖSE

İstanbul Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0003-2595-1198

Uzm. Dr. Saliha SUNKAK

Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-3568-7653

Doç. Dr. Duygu TECER

S.B.Ü. Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Romatoloji Kliniği

 0000-0002-8816-6181

Doç. Dr. Mustafa Turgut YILDIZGÖREN

Konya Şehir Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon

 0000-0002-9697-6184

Uzm. Dr. Zevcet YILMAZ

Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları-Romatoloji BD.

 0000-0003-0850-5292